

ZAPROSZENIE

Biblioteka Gdańskich Szkół Autonomicznych zaprasza do udziału w konkursie literackim *Interpretacja jednego wiersza*. Konkurs skierowany jest do uczniów i uczennic gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz klas 7, 8 szkół podstawowych z województwa pomorskiego. Celem konkursu jest propagowanie literatury – w szczególności poezji – i zachęcanie do opowiadania o niej.

Do interpretacji zostały wybrane wiersze poetek – Emily Dickinson i Kazimierzy Hłakowiczówny oraz poety – Władysława Szlengela.

Z pewnością konkurs będzie świetną okazją do sprawdzenia umiejętności pracy z tekstem i możliwością przedstawienia oryginalnego odczytania treści wiersza.

Dla laureatów i laureatek przewidziano cenne nagrody.

REGULAMIN KONKURSU LITERACKIEGO

Interpretacja jednego wiersza

1. Organizatorem konkursu jest Biblioteka Gdańskich Szkół Autonomicznych znajdująca się przy ul. Osiek 11/12, 80-842 Gdańsk.
2. Konkurs odbywa się w terminie 1 marca – 30 kwietnia 2019 roku.
3. Konkurs skierowany jest do uczniów i uczennic gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz klas 7, 8 szkół podstawowych z województwa pomorskiego.
4. Wiersze wybrane przez Organizatorów do interpretacji znajdują się w załączniku do regulaminu.
5. Na podstawie jednego z podanych wierszy należy napisać esej interpretacyjny. Praca nie powinna przekraczać trzech stron formatu A4 (czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,5, marginesy 2,5 cm, tekst wyjustowany).
6. Prace należy przesłać drogą mailową na adres biblioteka.gsa@gfo.pl do 30 kwietnia 2019 roku, w treści tytułu wpisując: Konkurs Interpretacja jednego wiersza – pseudonim (np. Tulipan).
7. Zgłoszenie powinno zawierać dwa pliki zapisane w formacie PDF. W pierwszym powinna znajdować się praca konkursowa podpisana pseudonimem, w drugim pliku dane autora lub autorki pracy – imię, nazwisko, klasa, nazwa i numer szkoły.
8. Praca konkursowa nie może być wcześniej nagradzana lub publikowana. Ponadto musi stanowić wyłącznie twórczość osoby biorącej udział w konkursie.
9. Przesłanie pracy konkursowej oznacza automatyczną zgodę na dysponowanie nią przez Organizatorów.

10. Jury konkursu będzie obradować w następującym składzie:

- Dariusz Szczukowski – przewodniczący komisji konkursowej, doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, pracownik Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego, autor książki *Tadeusz Różewicz wobec niewyraźnego*,
- Elwira Worzała – pisarka, prezes Pomorskiego Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, doradca metodyczny w Ośrodku Kształcenia Ustawicznego Nauczycieli w Gdańsku,
- Dariusz Grzenkowski – nauczyciel języka polskiego w Gdańskim Liceum Autonomicznym.

Jury wyłoni najlepsze prace do 31 maja 2019 roku. Decyzje jury są nieodwołalne.

11. Nazwiska laureatów i laureatek oraz fragmenty nagrodzonych prac zostaną opublikowane na blogu i Facebooku Organizatora pod adresem:

<http://bibliotekagsa.blogspot.com/>.

12. Zwycięzcy i zwyciężczynie konkursu otrzymają zaproszenie na finał podsumowujący konkurs. O dacie spotkania zostaną poinformowani z wyprzedzeniem.

13. Wzięcie udziału w konkursie jest jednoznaczne z akceptacją Regulaminu oraz wyrażeniem zgody na wykorzystywanie danych osobowych niezbędnych do celów konkursu.

14. Wszelkie pytania dotyczące konkursu prosimy kierować pod adres mailowy:

biblioteka.gsa@gfo.pl.

ZAŁĄCZNIK DO REGULAMINU

Władysław Szlengel

Ostatnia legenda o Golemie¹

Jak głosi stara legenda poetycka, a może prawda, przed laty został w getto w Pradze czeskiej stworzony Golem – stwór z gliny. Gdzie Golem przepadł – nikt nie wie i wiele na ten temat krąży legend i podań. Oto ostatnia opowieść o Golemie.

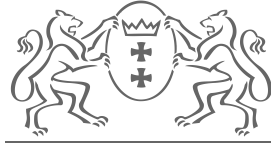
Uliczka jest ciasna i mała
miasteczko wdeptane w mrok
już cicho – upiornej ciszy
żaden nie spłoszy krok –

Zielony jest księżyc na dachu
w ślepe okno wślizguje się kot
wiatr podgwizduje ze strachu
łomoce chybotny płot

Załopotąło na schodach
zaskrzypiał na dachu gont
mamo... coś stąpa w sieni
kto idzie?... dokąd i skąd?

Sunie coś ciężko za drzwiami
założ na skoble łom

¹ *golem* – w legendach żydowskich istota stworzona na podobieństwo człowieka, zazwyczaj z gliny, żywa lecz pozbawiona duszy i dlatego posłuszna poleceniom człowieka, który ją stworzył. Stworzenie golema wiązało się z powtórzeniem Boskiego procesu kreacji. [przypis edytorski]

GDĄSKIE
SZKOŁY
AUTONOMICZNE

w imię Ojca i Syna
Boże ochroń ten dom...

Puk... puk... kto puka wśród nocy?
już późno... już północ wnet
trzasły kołki na skoblach
zaszurał... zasapał... wszedł...

Głowę sięga powały
z gliny żółtej jest cały
szeroki ciężki jak gmach
patrzy...
strach –

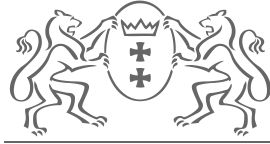
Glina w szmatach i płótnach
bryła ciężka i smutna
Uciekłem – mówi – przyszedłem
dwa dni idę polem

Kto ty?????

GOLEM

Zrobili mnie – mówi – z gliny
z własnej swojej ochoty
nie pytali – zlepili
do ciężarów – roboty...

GOLEM jestem – powiada –
macierz nie jest kobietą

GDĄSKIE
SZKOŁY
AUTONOMICZNE

w getto mnie ulepili
i zamknęli mnie w getto²

Serce zabrali
oczy zabrali
z gliny zrobili
robić kazali

Wodę im nosić
rąbać im drwa
getto zamknięte
zamknięty ja...

I nogą z gliny
i z gliny ręką
co chcą to robią³
glina jest miękka...
i muszę spełniać ich wolę
uciekłem z getto

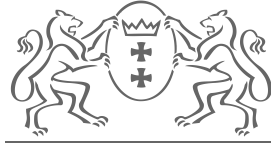
Kto jesteś??

GOLEM

Już nie zobaczę
już mnie nie chycą
szedłem tu polem
czarną ulicą

² *getto* – dziś wyraz ten jest odmienny; wg współczesnej normy winno być: w getcie [przypis edytorski]

³ *co chcą to robią* – możliwa poprawka: co chcą to robię [przypis edytorski]

GDANSKIE
SZKOŁY
AUTONOMICZNE

Szedłem legendą
zwidą i bajdą
szukać mnie będą
ale nie znajdą.

Dłonie wyciągnął
w tył się wygina
pada do kolan
Matki i syna...

Księżyc zielony
siny i zły
skrzyp okiennicy
zawodzą psy...

Matko Chrystusa
ochroń nas przed złem
– Tu nie jest getto
– Uciekłem... wiem...

W imię Chrystusa
czy nam się śni?
czego chcesz od nas
– Zamknijcie drzwi...

Ja jestem z gliny
może ulepić
może mnie mądrzej
przerobić lepiej...

Może wam mogę
i więcej dać
zróbcie mnie abym
umiał się śmiać...

Dajcie tu przy was
dajcie tu kąt
padnę gliniany
nie pójdę stad

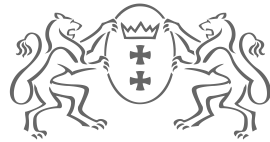
Będę legendą
zwidą i bajdą
szukać mnie będą
ale nie znajdą
żyć – pragnę – śpiewać
.....i drzwi zamknęli
i rzekli... siądz...

I przepadł w tłumie
i już go nie ma
nie widział odtąd
nikt już Golema

A to jest morał legendy główny:
Golem wśród ludzi
Stał się ludziom równy.

Źródło: J. Szlengel, *Co czytałem umarłym*, Warszawa 1979, s. 17-20.

<https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/szlengel-co-czytalem-umarlym-tom.pdf> (dostęp: 05-02-2019).

GDĄSKIE
SZKOŁY
AUTONOMICZNE

Emily Dickinson

670

Nie trzeba być Komnatą – aby w nas straszło –
Lub nawiedzonym Domem –
Nie ma Wnętrz straszniejszych niż Mózgu
Korytarze kryjome –

Ileż bezpieczniej – o Północy
Ujrzeć Upiora przed sobą –
Niż spojrzeć w twarz własnym – wewnętrznym –
Pustkom i Chłodom.

Prościej gnać przez widmowe Opactwo,
Gdy hurgot Głazów nas goni –
Niż stanąć z sobą do walki –
Bez Broni –

Własne Ja – gdy się zaczai
Za Samym Sobą –
Przerazi bardziej niż Morderca
W pokoju obok.

Ciało – wyciąga Rewolwer –
Drzwi ryglują trzęsące się ręce –
Przeocząc potężniejsze Widmo –
Lub nawet Więcej –

Źródło: E. Dickinson, *Wiersze wybrane*, Kraków 2016, s. 159.

Kazimiera Iłakowiczówna

Straszydłaczek

Taki jesteś znajomy, znajomy,
masz chodaczki, chodaczki ze słomy,
słoma kłuje, gdy się ciebie całuje,
ale to nic, bo się tego nie czuje.

Prześpiewałeś ze świerszczami do świtu,
spadłeś teraz ze środka sufitu
potargany, połaman, szurpaty,
w sukieneczce w jagody i kwiaty.

Śpij we włosach, niech nikt cię nie trąca,
zaśnij prędko, nim przyjdzie służąca
z dzbankiem, z miotłą, z światłem, z mokrym drzewem,
z głośnym stukiem i radosnym śpiewem.

Źródło: K. Iłakowiczówna, *Poezje*, Lublin 1989, s. 97.